

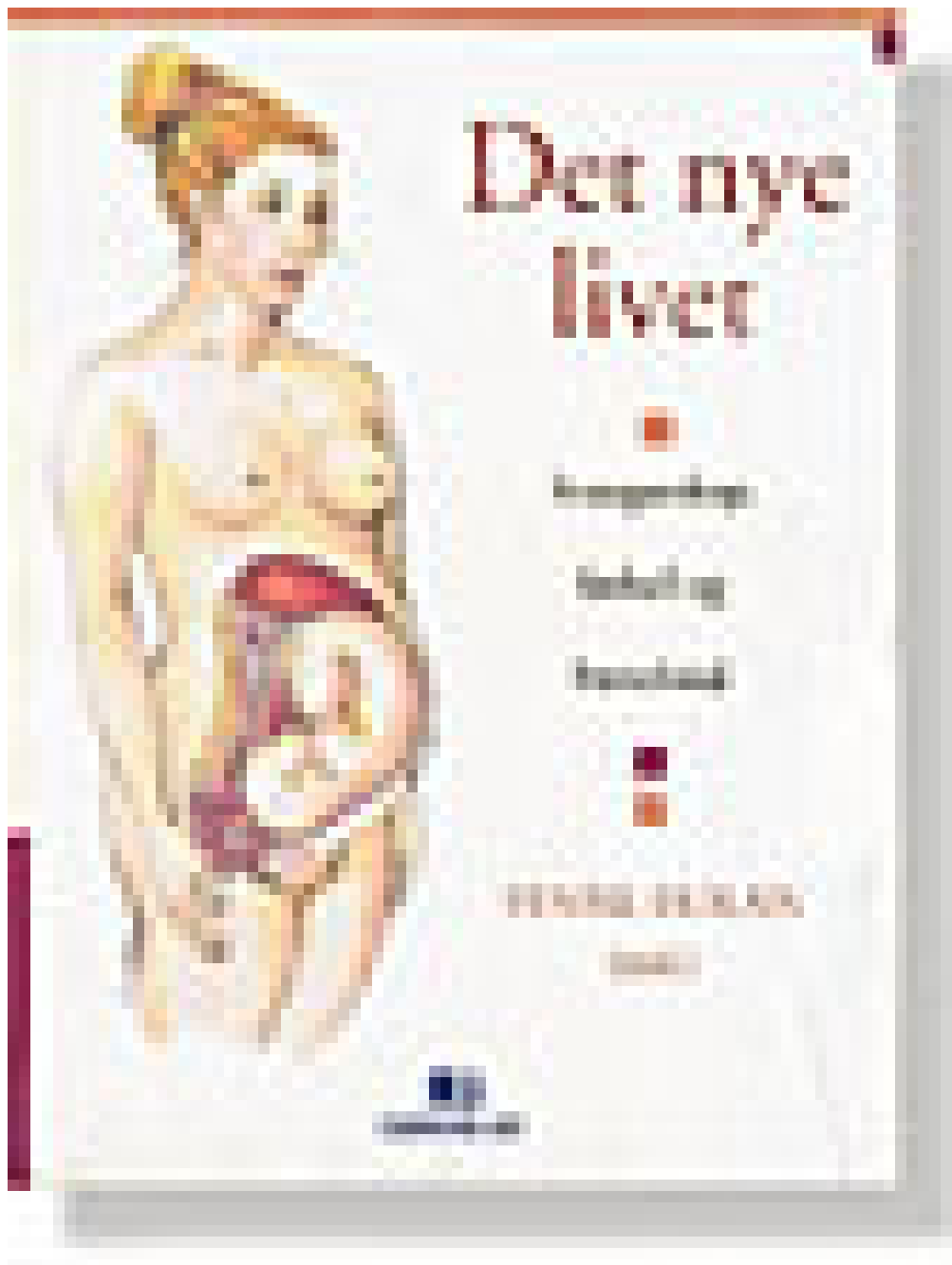

Svangerskap, fødsel og barseltid

BOKOMTALER

Omsorgen rundt kvinner i tiden fra svangerskap til barsel er blitt gjenstand for økende oppmerksomhet og meningsbrytninger i de senere år. Det har etter hvert kommet mange innspill fra organisasjoner, helsefaglige miljøer, myndigheter, fagmiljøer utenfor helsevesenet og ikke minst fra brukerne. For omsorgen er det utvilsomt utviklende, selv om oppfatningene kan divergere både på et faglig og et organisatorisk grunnlag.

Denne boken er skrevet med sykepleierstudenter for øye, men jordmødre, leger, helsesøstre og andre som møter gravide kvinner og vordende fedre er også målgruppe. Boken har 19 bidragsyttere, bl.a. jordmødre, gynekologer, fysioterapeuter, en psykiater, en psykolog, og en samfunnsmedisiner. Redaktøren arbeider som undervisningsjordmor ved fødeavdelingen ved Aker sykehus.

Hensikten med boken er å presentere mangfoldet og variasjonene i svangerskapet, fødselen og barseltiden og samtidig gi en medisinsk og sykepleiefaglig beskrivelse av disse fasene. Forfatterne ønsker å vektlegge omsorg for og oppmerksomhet mot kvinnen, spedbarnet og de pårørende. I forordet legges det vekt på det normales variasjon og kvinnens styrke til å klare seg uten intervensjoner.

Boken har 26 kapitler som spenner fra unnfangelse til barseltid. Det er egne kapitler om prevensjon, abort, spesielle forhold hos innvanderkvinner og samiske kvinner. Boken er systematisk oppbygd. Den har en innholdsfortegnelse og et stikkordregister som gjør det lett å finne frem. Forfatterne skriver på en enkel og lett tilgjengelig måte. Boken har en tiltalende layout og bruken av figurer, bilder og kvinners beretninger gjør fremstillingen levende og engasjerende.

Det er ambisiøst å skrive for en så bred målgruppe som intensjonen har vært her. Etter mitt syn har man ikke lyktes med det. Det forventes at leger (og jordmødre) har mer faglig ballast enn det man finner i denne boken.

Det er også synd at boken skjemmes av noen unøyaktigheter som burde vært unødvendig hvis man hadde brukt oppgitte referanser bedre. Eksempelvis skal asymptomatisk bakteriuri ikke behandles, men kontrolleres før eventuell behandling. Dermed halveres antall behandlingstrengende. Jeg synes også at omtalen av epiduralbedøvelse kunne vært mer oppdatert og balansert siden smertelindring har en sentral plass hos gravide kvinner.

Wassermanns prøve var lovbestemt, men er ikke det lenger. At brystkreft ikke nevnes med et ord under bivirkninger av p-piller er også mangelfullt. Jeg synes også at det er drastisk å fraråde gravide kvinner å reise til Syden grunnet frykt for toksoplasmose. Dette er vel ikke i tråd med bokens ideologi?

Allmennlegetjenesten er bortimot usynlig. Slik er det ikke i praksis og det er heller ikke en ønsket utvikling. Omtalen av tilbudet til kvinner som trenger spesiell oppfølging, blir derfor mangelfull og rotete. To tidsaktuelle teamer som kunne vært dekket bedre, er elektive keisersnitt og skjult medikalisering med overkontroll og overinformasjon av kvinner slik at de mister initiativ og evne til å klare seg selv.

Bokens forord og layout gav meg (for) store forventninger. Disse ble ikke helt innfridd, til tross for mange kompetente bidragsyttere. Med redaktørens intensjoner burde en rutinert allmennlege ha vært som bidragsyter og korrektiv. Boken har likevel mye å gi for deler av målgruppen, nemlig sykepleierstudenter, helsesøstre og vordende foreldre. For leger og medisinstudenter finnes det bedre norske alternativer.

BentFolkvord

Nesttun allmennpraksis

Bergen

Publisert: 10. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.